

Niclas Rådström, Månens anförvant. Bonniers förlag.

Ett libretto är den berättelse som en opera väver sina toner omkring. Musikens kompositörer gör outplånliga intryck på oss. Författarna till texten förblir anonyma. *"Det är de som har släktskapet med solen och stjärnorna, jag är månens anförvant"*. Den som säger så är Lorenzo da Ponte. Han skrev libretton för Mozart till Figaros bröllop, Don Giovanni och Così Fan Tutte.

Författaren Niklas Rådström låter i sin nya roman, Månens anförvant, Lorenzo da Ponte berätta sitt minst sagt stormiga liv, som börjar 1749 i Venedig och via Wien och London slutar i New York 1838.

Lite märkligt är det allt. Niklas Rådström är känd för sin misstänksamhet mot historiska romangestalter. Ändå återvänder han till romanskrivandet med denna storslagna berättelse om 1700-talets fria konstnärer och håller sig dessutom nära de verkliga personerna. Denna motsägelse är honom förlåten. För i Månens anförvant döljer sig bråddjup av skapandets tidslösa villkor.

Rådström följer samma teknik som Sara Waters och berättar baklänges. Berättelsens slut blir därmed också en början och ett ursprung. Moderns nynnande sång för spädbarnet uppenbarar skapandets källa. Samtidigt söker sig romanen ständigt till Wolfgang Amadeus Mozart. Det var där och då Da Ponte stod på sin höjdpunkt, som kreativiteten flödade och livet var gränslöst. Niklas Rådström liksom delar denna nostalgiska beundran av Mozart med sin romanfigur. Inget är som musiken. Och Mozart var dess mästare.

Texten är sorgsen och längtansfylld. Döden och misräkningen aldrig långt bort. Men i allt detta äger något storslaget rum. Musik blir till. Böcker skrivs. Människor bryter ny mark, skapar och förändrar. Rådströms återkomst till romanen är lika omvälvande som den tid och de personer han diktar om. Månens anförvant är ett vemodigt Requiem och ett triumfatoriskt Te Deum för människans förmåga att tolka, skapa och vara kreativ. Det bästa jag läst sedan Spårvagn på Vintergatan. Lycklig du som ännu har den oläst.

Jakob Carlander

Ingress:

Lorenzo Da Ponte. Idag bortglömd. På sin höjd ett namn bland de finstilla i operaprogrammets förteckning. Men när Niklas Rådström låter honom berätta blir livet stort och gränslöst.

Bildtext:

Niklas Rådström, författare till romaner, filmmanus och drama.